



EDITIE  
2016

# Vademecum voor de landbouwer

## Gewasbeschermingsmiddelen

Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen



Verantwoordelijke uitgever:

Herman Diricks, Gedelegeerd bestuurder

Federaal Agentschap  
voor de Veiligheid van de Voedselketen

Kruidtuinlaan 55  
1000 Brussel

D/2011/10413/11

Herziening januari 2018

V250118

# Inhoudstafel

Inleiding	5
Definities	6
Indeling van gewasbeschermingsmiddelen en toevoegingsstoffen	7
Fytolicensie	8
Toelating van gewasbeschermingsmiddelen en toevoegingsstoffen	9
Opslag van gewasbeschermingsmiddelen en toevoegingsstoffen	11
Gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en toevoegingsstoffen	14
Traceerbaarheid en gebruiksregister	17
Afvoer van verpakkingen en van niet-buikbare gewasbeschermingsmiddelen en toevoegingsstoffen	18
Keuring van spuittoestellen	20
Gewasbeschermingsmiddelen en randvoorwaarden	22
Is mijn bedrijf in orde?	24
Overzicht rechtsgrondslagen	26
Nuttige adressen	28



# Inleiding

In heel wat landbouwbedrijven worden courant gewasbeschermingsmiddelen gebruikt. Deze producten hebben hun stempel gedrukt op de recente landbouwgeschiedenis. Vlak na de tweede wereldoorlog stond de Europese landbouw voor een grote uitdaging: genoeg voedsel produceren voor de hele bevolking. Teeltbeschermingsmiddelen hebben hun bijdrage geleverd aan de sterke ontwikkeling van een performantere landbouw.

Na deze uitdaging staat de moderne landbouw momenteel voor andere uitdagingen, waarvan een kwaliteitsvolle productie die zowel de menselijke als de dierlijke gezondheid maar ook het milieu respecteert zeker niet de minste is.

De wettelijke voorschriften met betrekking tot gewasbeschermingsmiddelen zijn de jongste jaren sterk geëvolueerd naar aanleiding van de splitsing van erkenningen in België, de nieuwe Europese verordening betreffende het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen of ook nog de inwerkingtreding van de fytolientie.

Het spreekt voor zich dat het voor de mensen op het terrein niet altijd eenvoudig is om alle nieuwe toe te passen voorschriften te kennen en zo aan de verschillende opgelegde voorwaarden te voldoen. Dit vademecum waarin alle na te leven federale voorschriften voor gewasbeschermingsmiddelen zijn samengebracht, is bedoeld als een eenvoudig en praktisch hulpmiddel voor de landbouwer.

Deze bundel geeft duidelijke en beknopte informatie over de maatregelen die u in uw bedrijf moet toepassen en bevat tevens een overzicht van de recente of toekomstige wijzigingen van de wetgeving.

**Let op!** Bijkomende wettelijke voorschriften van de gewesten moeten ook worden nageleefd. Deze zijn niet expliciet in deze brochure vermeld, maar in de mate van het mogelijke zijn wel links weergegeven naar websites waar de betreffende informatie te vinden is.

De vermelde informatie is deze die geldt op de datum waarop dit document is gedrukt.

# Definities

**Gewasbeschermingsmiddelen:** middelen zoals omschreven in Verordening (EG) nr. 1107/2009 die hoofdzakelijk worden gebruikt om planten te beschermen en ongewenste gewassen te vernietigen. Zij omvatten fungiciden, insecticiden, herbiciden, groeiregelaars, ...

**Toevoegingstoffen:** producten zoals omschreven in Verordening (EG) nr. 1107/2009 die bestemd zijn om te worden vermengd met een gewasbeschermingsmiddel (uitvloeiërs, schuimremmers, ...)

**Biociden:** producten zoals omschreven in Verordening 528/2012 die bestemd zijn om schadelijke organismen te vernietigen, terug te dringen of onschadelijk te maken, om de effecten ervan te voorkomen of om ze op iedere andere wijze te bestrijden. Tot deze groep behoren zeer uiteenlopende producten zoals insecticiden en rodenticiden voor huishoudelijk of industrieel gebruik, houtbeschermingsproducten, ontsmettingsmiddelen, ..

**NBGM (niet-bruikbare gewasbeschermingsmiddelen):** dit zijn gewasbeschermingsmiddelen die niet meer mogen worden gebruikt. Er zijn hiervoor verschillende redenen:

- De toelating werd ingetrokken en de toegelaten gebruikstermijn is verstreken;
- Er bestaat onzekerheid over het product (etiket is onleesbaar, etiket ontbreekt ...);
- De fysico-chemische toestand is gewijzigd (bevroren, neerslag,...) of de vervaldatum is overschreden.

**Professioneel gebruiker:** elke natuurlijke persoon of rechtspersoon die gewasbeschermingsmiddelen gebruikt in het kader van zijn beroepsactiviteit, meer bepaald operatoren, technici, werkgevers en zelfstandigen uit de landbouwsector of andere sectoren.

# Indeling van gewasbeschermingsmiddelen en toevoegingsstoffen

Sinds de opsplitsing van de toelatingen op 18 augustus 2012 van kracht werd, worden gewasbeschermingsmiddelen en toevoegingsstoffen ingedeeld in producten voor **professioneel gebruik** en producten voor **niet-professioneel gebruik** (hobby-telers). Deze nieuwe classificatie heeft als doel aan de gebruikers producten ter beschikking te stellen die aangepast zijn aan hun noden. Producten voor hobbytelers moeten daarbij voldoen aan strikte criteria op het vlak van samenstelling, verpakking (de hoeveelheid is beperkt tot de behandeling van een oppervlakte van 5 are, aanwezigheid van een veiligheidsdop en een maatbeker, ...) en etikettering.

# Fytolicensie

Niet om het even wie mag om het even welk gewasbeschermingsmiddel gebruiken. **Niet-professionele** producten mogen vrij worden verkocht en gebruikt. Gewasbeschermingsmiddelen die bestemd zijn voor **professioneel gebruik** mogen enkel worden gekocht, opgeslagen en gebruikt door gebruikers die over een **fytolicensie** beschikken.

De fytolicensie vervangt het systeem van erkende gebruiker/verkoper. Dit systeem heeft tot doel om het hanteren van gewasbeschermingsmiddelen zoveel mogelijk te beperken tot personen die de vereiste kennis hebben, om de risico's van deze producten voor de gezondheid van mensen en dieren en het milieu zo veel mogelijk te beperken.

De fytolicensie wordt afgeleverd door de federale overheid en is verplicht voor iedere aankoop, opslag en gebruik van gewasbeschermingsmiddelen voor professionele doeleinden. Zonder fytolicensie moet een landbouwer verplicht een beroep doen op een persoon die in het bezit is van een fytolicensie die verantwoordelijk is voor de aankoop, de opslag en het gebruik van de producten.

Alle nodige inlichtingen over de fytolicensie zijn beschikbaar op de website [www.fytoweb.be](http://www.fytoweb.be).

Meer informatie:

- [www.phytoweb.fgov.be](http://www.phytoweb.fgov.be) > Fytolicensie
- [www.crphyto.be](http://www.crphyto.be)
- [lv.vlaanderen.be/nl/opleidingen-fytolicensie](http://lv.vlaanderen.be/nl/opleidingen-fytolicensie)
- [www.environnement.brussels/phytolicensie](http://www.environnement.brussels/phytolicensie)



# Toelating van gewasbeschermingsmiddelen en toevoegingsstoffen

Hoewel de toelating van nieuwe werkzame stoffen onder de bevoegdheid van de Europese Commissie valt, moet een Nationaal Erkenningscomité instaan voor het onderzoek naar de toelaatbaarheid van nieuwe gewasbeschermingsmiddelen en toevoegingsstoffen (commerciële producten).

Enkel wanneer het product toegelaten is (1) mag het in België worden gebruikt en gehouden. Dit is officieel vastgelegd in artikel 28 van Verordening (EG) nr. 1107/2009 en in artikel 7 van het koninklijk besluit van 28 februari 1994.

Een toegelaten product kan herkend worden aan zijn toelatingsnummer dat verplicht op het etiket van de verpakking moet staan. Sinds 18 augustus 2012 bestaat het toelatingsnummer uit 4 of 5 cijfers gevolgd door de letters "P/B" of "G/B" waarbij wordt verwezen naar het professioneel (P - professional) of niet-professioneel (G = Garden) gebruik van het product.

---

<sup>1</sup> buiten enkele uitzonderingen in het kader van wetenschappelijk onderzoek,...

Voor parallelinvoer toegelaten producten hebben een erkenningsnummer van 3 of 4 cijfers gevolgd door de hoofdletters "P/P" of "G/P".

Gewasbeschermings-middel	Toelatingsnummer	Toelatingsnummer Parallelinvoer
Product voor niet-professioneel gebruik	xxxxxG/B	xxxxxG/P
Product voor professioneel gebruik	xxxxxP/B	xxxxxP/P

Producten op de markt gebracht voor 18 augustus 2012 dragen een etiket waarop een toelatingsnummer is aangebracht dat bestaat uit 4 of 5 cijfers gevolgd door de letters "/B" of "/P". Het houden en gebruiken van deze producten die nog het oude etiket dragen wordt aanvaard. Ze moeten echter een geldig toelatingsnummer dragen.

De lijst met in België toegelaten gewasbeschermingsmiddelen kan op de website <http://www.fytoweb.be> worden geraadpleegd. Het nazicht van de toelating van een product gebeurt via het toelatingsnummer dat vermeld wordt op het etiket van het product.

In voorkomend geval kan de toelating van een product worden ingetrokken. De intrekking van de toelating die betrekking kan hebben op volledige of enkel specifieke toepassingen van het product, wordt meegedeeld op de website: [www.fytoweb.fgov.be](http://www.fytoweb.fgov.be) en wordt over het algemeen door de gespecialiseerde pers overgenomen.

Goed om weten is bovendien dat een beroepsvereniging aan het Erkenningscomité kan vragen om het toepassingsgebied van een reeds voor andere doeleinden erkend gewasbeschermingsmiddel uit te breiden. Het Erkenningscomité doet uitspraak over de aanvraag en zal eventueel het product voor dit nieuwe gebruik erkennen. Deze procedure geldt voor minder belangrijke gewassen.

Meer informatie: [www.fytoweb.fgov.be](http://www.fytoweb.fgov.be)

# Opslag van gewasbeschermingsmiddelen en toevoegingsstoffen

Vanwege het potentiële gevaar dat de meeste gewasbeschermingsmiddelen en toevoegingsstoffen inhouden, is het belangrijk dat deze producten op de juiste manier worden opgeslagen en bewaard.

Een eerste gouden regel is dat ze altijd moeten worden bewaard in de oorspronkelijke verpakking en dat men het op de verpakking aangebrachte etiket niet mag beschadigen of losmaken. Op die manier kunnen gevaarlijke vergissingen worden vermeden. De leverancier mag u trouwens geen producten aanbieden die zich niet in de onbeschadigde oorspronkelijke verpakking bevinden.

Het KB van 28 februari 1994 verbiedt het bezit van gewasbeschermingsmiddelen die niet of niet langer erkend zijn. Deze producten moeten dan ook gescheiden van de andere producten worden bewaard en moeten duidelijk geïdentificeerd zijn als producten die niet meer gebruikt mogen worden (bijvoorbeeld bij middel van een bordje met de vermelding 'NBGM'; 'vervallen', ...).

Als een landbouwer percelen heeft in een buurland moeten daar de in dat land toegelaten producten worden gebruikt. De landbouwer mag deze producten in zijn bedrijf bewaren als hij beschikt over een toelating van het FAVV voor de import/export van gewasbeschermingsmiddelen. In voorkomend geval moeten de producten duidelijk (bijvoorbeeld bij middel van een bordje) geïdentificeerd zijn als bestemd voor export.

# collecte phyto: je participe!

En s'inscrivant, vous pouvez participer à la collecte phytos et bénéficier de nombreux avantages.

avec nos kits phytos (ou autres) en 2013, vous bénéficiez de nos publications spécialement conçues à cet effet.

Vous pouvez également bénéficier de nos services en 2013, tels que :  
**M. 1** : Nos experts vous aident à choisir le produit adapté à vos besoins.  
**M. 2** : Nos experts vous aident à choisir le produit adapté à vos besoins.

Attention à la lecture de la notice de votre produit phytos.

Vous pouvez également bénéficier de nos services en 2013, tels que :

Attention à la lecture de la notice de votre produit phytos.



4G/Y30/SI/05/0/BAM 5393-H0W

0438 L0 1140788 02 2005

UN 308



Het KB van 19 maart 2013 verduidelijkt de voorwaarden waaraan het opslaglokaal moet voldoen:

- het lokaal of de kast wordt beheerd door de houder van een fytolicensie;
- het lokaal of de kast is droog, doelmatig verlucht en in goede staat van onderhoud en netheid. De inrichting is doelmatig, zodanig dat de goede bewaring van de opgeslagen producten is verzekerd;
- het lokaal of de kast is op slot;
- de toegang tot het lokaal of de kast wordt voorzien van:
  - a) de tekst “verboden toegang voor onbevoegden” en een gelijkwaardig symbool;
  - b) een geschikt gevaarsymbool (zie illustratie);
  - c) de identiteit van de beheerder van het lokaal of de kast;
- Het lokaal of de kast is uitsluitend toegankelijk voor houders van een fytolicensie;
  - Het is steeds belangrijk dat de minimale hygiënenormen worden nageleefd, met name dat verontreiniging van voor mensen of dieren bestemde voedingsmiddelen door gewasbeschermingsmiddelen wordt vermeden. Die opmerking geldt uiteraard voor de opslagperiode, maar speciale aandacht is ook vereist wanneer producten uit de opslag worden genomen, de spuitvloeistof wordt klaargemaakt en het spuittoestel wordt gevuld.
  - Let op! De hier aangehaalde voorschriften zijn de federale voorschriften waarvan de naleving door het FAVV wordt gecontroleerd. Het is mogelijk dat nog meer voorwaarden van toepassing zijn in het kader van de wetgeving van de gewesten.
- Voor meer informatie:
  - Comité Régional Phyto : [www.crphyto.be](http://www.crphyto.be)
  - Vlaamse Overheid - Landbouw en Visserij ([www.vlaanderen.be/landbouw](http://www.vlaanderen.be/landbouw)).

# Gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en toevoegingsstoffen

## Gebruik van toegelaten producten

Een gewasbeschermingsmiddel of toevoegingsstof mag alleen worden ingezet voor een **gebruik** waarvoor het erkend is. Men moet dus niet alleen nagaan of het middel zelf wel erkend is maar ook of het erkend is voor een bepaalde toepassing (soort gewas, soort bestrijding, verplichte wachttijden tussen de laatste behandeling en de oogst, ...) die u wilt uitvoeren.

Voorbeeld :Onkruidverdelger X kan erkend zijn voor gebruik in tarwe maar niet voor gebruik in wintergerst en mag in dat laatste gewas dan ook niet worden gebruikt.

Het is, ongeacht of het gaat om redenen in verband met de volksgezondheid, het leefmilieu of economische gronden, belangrijk dat de door de houder van de toelating voor de beoogde toepassing aanbevolen **dosissen** nauwgezet in acht worden genomen. Deze dosissen werden immers vastgesteld op basis van proeven en wetenschappelijk onderzoek. Gebruik van een grotere dosis dan de dosis op het etiket vermeld, zal de werking van het bestrijdingsmiddel niet verbeteren, maar zou wel schade kunnen veroorzaken aan het milieu, een risico van overschrijding van de maximale residulimieten in levensmiddelen met zich kunnen meebrengen en leiden tot een financieel verlies voor de teler. De professionele gebruiker mag echter wel lagere dosissen toedienen dan de in de toelatingsakte vermelde dosering.

Om overschrijdingen van de in de wetgeving vastgelegde **maximale residulimieten (MRL)** te voorkomen, is het eveneens noodzakelijk de wachttijd (termijn vóór het oogsten) na te leven die op het etiket van het product vermeld staat. Hetzelfde geldt voor de toepassingsfrequentie (het maximum aantal toepassingen per gewas) die in geen geval mag worden overschreden.

Om het oppervlaktewater te vrijwaren, is het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en toevoegingsstoffen verboden op stukken land die zich in de nabijheid van oppervlaktewaters bevinden. Deze onbehandelde stukken land worden **bufferzones** genoemd.

- Onder alle omstandigheden dient een bufferzone te worden nageleefd ten aanzien van oppervlaktewaters die minstens 1 meter bedraagt voor spuittoestellen die verticaal naar de grond gericht zijn (bijvoorbeeld voor behandeling van akkerbouwgewassen) of minstens 3 meter voor andere spuittoestellen dan de toestellen die verticaal naar de grond gericht zijn (bijvoorbeeld voor de behandeling van boomgaarden).
- Bij de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en toevoegingsstoffen zijn ook specifieke bufferzones vastgelegd. Deze bufferzones schommelen tussen 2 en 30 meter naargelang van het risico dat het product inhoudt voor in het water levende organismen. Deze bufferzones zijn aangegeven op het etiket van het product en moeten natuurlijk worden nageleefd.

Een brochure met uitleg over de bufferzones is beschikbaar op de website van Fytoweb ([www.fytoweb.fgov.be](http://www.fytoweb.fgov.be) > Gebruik > Professionele-gebruiker > watercontaminatie).

Er moet worden opgemerkt dat de Gewesten eveneens bijkomende bufferzones ter bescherming van het milieu kunnen vastleggen.

### **Producten waarvan de toelating is ingetrokken**

Toelatingen van gewasbeschermingsmiddelen evolueren voortdurend en het gebeurt dat de toelatingen van bepaalde producten worden ingetrokken of gewijzigd. De intrekkingen en de wijzigingen van deze producten worden over het algemeen gemeld via persberichten van fytoweb en via de landbouwpers.

Bij de intrekking van de toelating van een product, wordt over het algemeen een overgangsperiode voor het gebruik van de voorraad vastgesteld. Meestal mag de landbouwer deze voorraad producten nog gedurende 6 tot 18 maanden gebruiken.

Na het verstrijken van de termijn van deze overgangperiode is iedere vorm van bezit of gebruik van het betreffende product verboden. De lijst van ingetrokken producten en vervaldata voor het gebruik van de voorraad kunnen worden geraadpleegd op [www.fytoweb.be](http://www.fytoweb.be).

Het afvoeren van niet-buikbare gewasbeschermingsmiddelen en toevoegingsstoffen wordt verder in de tekst beschreven.

### **Voorzorgen bij het gebruik van de producten**

Gelet op de soms hoge toxiciteit van gewasbeschermingsmiddelen moeten bijzondere voorzorgen worden genomen bij het hanteren ervan. Sommige producten kunnen ernstige gezondheidsproblemen veroorzaken wanneer ze met de huid in aanraking komen of worden ingeademd,...

De na te leven goede landbouwpraktijken bij het hanteren van de producten vindt u op de volgende websites:

Fytoweb ([www.fytoweb.be](http://www.fytoweb.be))

Comité Régional Phyto ([www.crphyto.be/](http://www.crphyto.be/))

Vlaamse Overheid - Landbouw en Visserij ([www.vlaanderen.be/landbouw](http://www.vlaanderen.be/landbouw)).

### **Vooroogstcontrole**

Op sommige beschermde gewassen (sla, ijsbergsla, bindsla, eikenbladsla, Lollo rossa, Lollo bionda, andijvie, krulandijvie, veldsla, Raddichio en selder) wordt een vooroogstcontrole uitgevoerd om na te gaan of ze de maximale residulimieten aan pesticiden die zijn vastgesteld in de wetgeving naleven. Al naargelang het analyseresultaat wordt de oogst toegelaten of uitgesteld opdat het residugehalte in de teelt zou verminderen. De vooroogstcontroles worden uitgevoerd door erkende telersverenigingen (veilingen) of door het FAVV voor producenten die niet aangesloten zijn bij erkende telersverenigingen. In het laatste geval moet de oogst van gewassen die aan een vooroogstcontrole onderworpen zijn gemeld worden aan de Lokale controle-eenheid van het Agentschap en dit 10 dagen voor de geplande oogstdatum.

Meldpunt van het FAVV : zie [www.favv.be](http://www.favv.be) > Lokale controle-eenheden



# Traceerbaarheid en gebruiksregister

Om de traceerbaarheid te garanderen en zo de negatieve gevolgen zo veel mogelijk te beperken in geval van een problematisch product (gewasbeschermingsmiddel van slechte kwaliteit, MRL van een levensmiddel is overschreden,...) is het noodzakelijk om verschillende registers in het bedrijf bij te houden:

- **IN-register**

De in het bedrijf aangevoerde gewasbeschermingsmiddelen (en biociden) moeten worden geregistreerd. De volgende gegevens moeten daarbij worden genoteerd: handelsnaam van het product, hoeveelheid, datum van ontvangst en identificatie van de vestigingseenheid die het product heeft geleverd.

- **Gebruiksregister** voor gewasbeschermingsmiddelen en biociden verschillende wetgevingen verplichten het bijhouden van een register over het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en biociden. De in het bedrijf gebruikte producten moeten binnen de 7 dagen na gebruik ervan worden ingeschreven met het oog op een optimale traceerbaarheid. De volgende gegevens moeten worden genoteerd:

Gewasbeschermingsmiddelen	Biociden
<ul style="list-style-type: none"><li>• Gebruikt product (volledige handelsnaam)</li><li>• Toedieningsdatum product</li><li>• Omschrijving van de behandelde teelt</li><li>• Ligging van de behandelde teelt (nummer van de serre, het perceel of de opslagruimte, partijnummer,...)</li><li>• Gebruikte dosis</li><li>• Behandelde oppervlakte of hoeveelheid</li><li>• In het kader van de voorooogstcontrole moet een situatieplan van de percelen (of van de serres) aan het register worden toegevoegd.</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Gebruikt product (volledige handelsnaam)</li><li>• Toedieningsdatum</li><li>• Type behandelde uitrusting (machines, kratten-laadboarden en andere recipiënten, opslagruimte, voertuigen, infrastructuur, ...)</li><li>• Gebruikte dosis</li></ul>

De vorm waarin de gegevens moeten worden bewaard is niet vastgelegd. Leveringsbonnen, borderellen, enz... mogen hiervoor worden gebruikt op voorwaarde dat deze documenten alle vereiste gegevens bevatten. De registers moeten gedurende 5 jaar worden bewaard. Voorbeelden zijn te vinden in de sectorgids primaire productie: ([www.favv.be](http://www.favv.be) > Professionelen > Autocontrole > Autocontrolegidsen).

## Afvoer van verpakkingen en van niet-buikbare gewasbeschermingsmiddelen en toevoegingsstoffen

Vanuit een streven naar milieubescherming maar ook naar bescherming van de gezondheid van mensen en dieren, is het noodzakelijk om op een verantwoorde manier om te gaan met verpakkingen, productresten en niet-buikbare gewasbeschermingsmiddelen (NBGM).

**AgriRecover** is een vzw die lege verpakkingen en NBGM van alle professionele gebruikers inzamelt.

- Lege verpakkingen: elk jaar vraagt AgriRecover aan de landbouwers om hun lege verpakkingen (van september tot december) in te leveren op een welbepaald inzamelpunt. Die verpakkingen worden daarna op passende wijze behandeld om te worden vernietigd. Het gaat bij die inzamelingen om primaire verpakkingen, dit zijn verpakkingen die rechtstreeks met de producten in contact komen (vaten, bussen, aluminiumpapier, karton, ...). Die verpakkingen moeten uiteraard worden gesorteerd en uitgespoeld voordat ze naar het inzamelpunt van AgriRecover worden gebracht.
- Parallel met die eerste activiteit organiseert AgriRecover ook inzamelingen van NBGM. Dit zijn producten waarvan de erkenning werd ingetrokken en waarvan de toegelaten gebruikstermijn verstreken is, aangetaste producten (door vorst, neerslag, ...) producten waaromtrent onzekerheid bestaat (geen of onleesbaar etiket, ...) of producten die de gebruiker niet meer nodig heeft. Er wordt om de twee jaar (van september tot december in de onpare jaren) een gratis inza-

meling georganiseerd. AgriRecover haalt ook op aanvraag (tegen betaling) producten en verpakkingen op.

De wetgeving verbiedt het bezit en het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen die in België niet erkend zijn of waarvan de toelating niet meer geldig is. Dit verbod kan in de praktijk echter soms moeilijk worden nageleefd door de gebruikers van gewasbeschermingsmiddelen omdat de lijst van erkende producten zo vaak wordt gewijzigd.

Het FAVV is zich daarvan bewust en hanteert, mits bepaalde voorwaarden worden nageleefd, een zekere tolerantie om de gebruikers de kans te geven zich in orde te stellen. De basisvoorwaarde is dat de gebruiker zijn NBGM afzonderlijk moet bewaren in het opslaglokaal en dat hij ze duidelijk moet identificeren (bijvoorbeeld door middel van een bordje). De toleranties die worden toegepast door het FAVV worden beschreven in de omzendbrief van 8 maart 2011 betreffende het bezit van **gewasbeschermingsmiddelen** waarvan het gebruik verboden is ([www.favv.be](http://www.favv.be) > Professionelen > Plantaardige productie > Omzendingen "Plantenbescherming en Veiligheid van de Plantaardige producten").

Om te vermijden dat u in het bezit bent van producten die niet meer zijn toegelaten, is het noodzakelijk dat u regelmatig een inventaris opstelt van uw opslaglokaal om NBGM te identificeren en ze gescheiden van de andere producten op te slaan.

Bij zijn controles dient het FAVV soms producten in beslag te nemen waarvan de toelating werd ingetrokken. In dit geval mag de betrokken landbouwer deze producten meegeven aan AgriRecover tegen een bewijs van overname.

Meer informatie: <http://agrirecover.eu/be-nl>

# Keuring van spuittoestellen

Omdat de voorwaarden betreffende het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen steeds strenger worden en de prijs van deze producten hoog oploopt, is het belangrijk dat ze met een zo groot mogelijke nauwkeurigheid worden gebruikt. Dat kan alleen als de spuitapparatuur in perfecte staat is en op correcte wijze wordt gebruikt.

Hoewel het correcte gebruik een factor is die alleen van de gebruiker afhangt, heeft België sinds 1995 een rechtsgrondslag die de technische keuring van spuittoestellen verplicht stelt en het gebruik van toestellen die niet aan de eisen voldoen verbiedt. Er zijn twee erkende keuringsdiensten die deze keuringen uitvoeren:

1. Het Centre wallon de Recherches agronomiques de Gembloux (CRA-W), voor de Waalse provincies.
2. Het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO) in Gent voor de Vlaamse provincies en het Brusselse Gewest

Om de werking van het toestel te controleren voeren die diensten een reeks tests uit, gaande van het meten van de druk in de delen van de spuitboom tot het controleren van elk stel spuitdoppen. Als het toestel aan de voorschriften voldoet, wordt een zelfklever aangebracht op de spuittank als bewijs dat het toestel de technische keuring heeft ondergaan. Bij niet-goedkeuring wordt de eigenaar verzocht de nodige afstellingen of herstellingen uit te voeren en zijn toestel later opnieuw ter keuring aan te bieden.

De technische keuring is drie jaar geldig. Tegen het einde van die termijn wordt aan de verantwoordelijke een nieuwe uitnodiging toegezonden om zijn spuittoestel opnieuw ter keuring aan te bieden.

Spuittoestellen die in België met gunstig gevolg werden gekeurd mogen op het Belgisch grondgebied worden gebruikt zolang het keuringscertificaat geldig is. Ze mogen ook in de buurlanden worden gebruikt (Frankrijk, Nederland, Duitsland en het Groothertogdom Luxemburg).

Het koninklijk besluit van 13 maart 2011 bepaalt dat wanneer een landbouwer geen uitnodiging krijgt om zijn toestel te laten keuren, hij de voor hem bevoegde keuringsdienst zelf op de hoogte moet brengen.

Daarenboven moeten, wanneer een toestel wordt aangekocht, verkocht of buiten gebruik wordt gesteld zowel de koper als de verkoper de keuringsdienst (ILVO of CRA-W, al naargelang welke dienst bevoegd is) daarvan op de hoogte brengen binnen de 30 dagen.

Als een toestel buiten gebruik wordt gesteld moet de eigenaar de spuitboom van het toestel of, in het geval van een spuittoestel voor bomen, de spuitkrans demonteren.

Iedere gebruiker dient ook regelmatig de goede werking van zijn spuittoestel te controleren en, indien nodig, herstellingen uit te voeren om het toestel in goede staat te houden.

Het FAVV gaat bij zijn inspecties na of de spuittoestellen voorzien zijn van een geldige zelfklever als bewijs van een gunstige technische keuring. Als een spuittoestel bovendien niet door de eigenaar voor de technische keuring wordt aangeboden, melden de bevoegde diensten dit aan het FAVV, dat daarop overgaat tot een onderzoek ter plaatse.

Er moet worden opgemerkt dat een Europese richtlijn de keuring van spuittoestellen in de Europese Gemeenschap zal verplicht stellen tegen eind 2016. Vanaf dat moment zullen alle spuittoestellen die door professionelen in alle Lidstaten worden gebruikt moeten worden onderworpen aan een technische keuring.

# Gewasbeschermingsmiddelen en randvoorwaarden

De randvoorwaarden laten de betaling van sommige soorten Europese steun afhangen van het al of niet voldaan zijn aan een aantal basisvoorschriften, onder meer op het gebied van milieu en gezondheid. Bij niet-naleving van de in de randvoorwaarden opgenomen eisen passen de gewestelijke autoriteiten een sanctie toe (een deel van de premies wordt ingehouden).

De randvoorwaarden omvatten ook enkele aspecten in verband met gewasbeschermingsmiddelen die door het FAVV worden gecontroleerd.

- In het bedrijf aanwezige gewasbeschermingsmiddelen moeten in België zijn toegelaten;
- Spuittoestellen moeten in orde zijn met de technische keuring;
- De voorwaarden voor opslag en bewaring van gewasbeschermingsmiddelen moeten worden nageleefd
- De traceerbaarheid van gewasbeschermingsmiddelen en biociden moet gegarandeerd zijn. De identificatie, de hoeveelheid van de producten en de datum van ontvangst ervan moeten worden geregistreerd. Daarnaast moet ook een register worden bijgehouden over het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en biociden.

Het FAVV en de gewestelijke autoriteiten hebben een samenwerkingsprotocol ondertekend waardoor het FAVV de gewestelijke autoriteiten in kennis moet stellen wanneer het bij zijn controles vaststelt dat een landbouwer niet voldoet aan een van de hierboven vermelde voorwaarden.

Meer informatie

- Service Public de Wallonie  
DGO3 - Agriculture, Ressources naturelles et Environnement  
<http://agriculture.wallonie.be>
- Vlaamse Overheid - Agentschap voor Landbouw en Visserij  
[www.vlaanderen.be/landbouw](http://www.vlaanderen.be/landbouw) > Subsidies

# Is mijn bedrijf in orde?

De onderstaande checklist vermeldt de wettelijke voorschriften voor gewasbeschermingsmiddelen die op federaal niveau moeten worden nageleefd.

Na te leven wettelijke voorschriften	Corrigerende maatregelen	Nuttige links
Ik beschik over een fytolicensie om gewasbeschermingsmiddelen te kopen, stockeren en gebruiken.	De FOD Volksgezondheid contacteren om een fytolicensie aan te vragen.	<a href="http://www.fytoweb.be">www.fytoweb.be</a>
Alle gewasbeschermingsmiddelen die ik bezit zijn toegelaten in België (2).	Alle producten die niet meer mogen worden gebruikt gescheiden van de andere producten bewaren en duidelijk identificeren als NBGM. Deze producten moeten tijdens de inzamelcampagne aan AgriRecover worden meegegeven.	<a href="http://www.fytoweb.be">www.fytoweb.be</a> > lijst van in België toegelaten producten <a href="http://www.agrirecover.eu">www.agrirecover.eu</a>
Alle gewasbeschermingsmiddelen worden in de oorspronkelijke verpakking bewaard en zijn voorzien van het etiket.	Producten die niet in de oorspronkelijke verpakking worden bewaard of waarvan het etiket ontbreekt of onleesbaar is, moeten worden beschouwd als NBGM, worden geïdentificeerd en gescheiden van de andere producten bewaard om ze mee te geven met AgriRecover.	
Alle gewasbeschermingsmiddelen die ik in mijn bezit heb zijn opgeslagen in een geschikt en slotvast lokaal dat voorzien is van de geschikte vermeldingen en gevarensymbolen.	Opslaglokaal in orde brengen.	<a href="http://www.fytoweb.be">www.fytoweb.be</a>

<sup>2</sup> Uitzondering: als ik percelen in een buurland bewerk moet ik producten gebruiken die in dat land toegelaten zijn. Ik mag ze wel gescheiden van de andere producten en duidelijk geïdentificeerd in mijn bedrijf bewaren als ik beschik over een toelating van het FAVV voor het invoeren/uitvoeren van gewasbeschermingsmiddelen.



<p>Ik gebruik de gewasbeschermingsmiddelen conform de toelating (gebruik van toegelaten producten, met inachtneming van gewassen, dosering, wachttijd voor de oogst, bufferzones,...).</p>		<p>Etiket van de producten + <a href="http://www.fytoweb.be">www.fytoweb.be</a></p>
<p>Ik garandeer de traceerbaarheid van de gewasbeschermingsmiddelen en biociden die mijn bedrijf binnenkomen en hou een register bij van de producten die ik gebruik.</p>		<p><a href="http://www.favv.be">www.favv.be</a> &gt; Professionelen &gt; Plantaardige productie&gt; Omzendbrieven «Plantenbescherming en Veiligheid van de Plantaardige producten»: omzendbrief van 22 september 2014 betreffende het bijhouden van registers over het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen door de professionele gebruikers en de distributeurs van gewasbeschermingsmiddelen naar aanleiding van de inwerkingtreding van verordening (EG) nr. 1107/2009</p>
<p>Alle spuittoestellen worden aangeboden voor technische keuring en zijn voorzien van een geldige zelfklever.</p>	<p>De keuringsdienst contacteren om een afspraak te maken voor het keuren van het spuittoestel.</p>	<p><a href="http://www.favv.be">www.favv.be</a> &gt; Professionelen &gt; Plantaardige productie&gt; Omzendbrieven «Plantenbescherming en Veiligheid van de Plantaardige producten»: omzendbrief van 5 maart 2012 betreffende de technische keuring van spuittoestellen.</p>
<p>Ik controleer (minstens één keer per jaar) de goede werking van mijn spuittoestel en ik voer, indien nodig, herstellingen uit om het toestel in een goede staat te houden.</p>	<p>De goede werking van het spuittoestel controleren en de nodige herstellingen uitvoeren.</p>	
<p>Gewassen onder bescherming zoals sla, ijsbergsla, bindsla, eikenbladslag, Lollo rossa, Lollo bionda, andijvie, krulandijvie, veldsla, Raddichio en selder zijn onderworpen aan een vooroogstcontrole.</p>	<p>Een erkende telersvereniging (veiling) of het FAVV contacteren om de vooroogstcontrole uit te voeren.</p>	<p><a href="http://www.favv.be">www.favv.be</a> &gt; Professionelen &gt; Plantaardige productie&gt; Omzendbrieven «Plantenbescherming en Veiligheid van de Plantaardige producten»: omzendbrief van 15 januari 2015 betreffende de vooroogstcontrole voor de teelt van bepaalde groentesoorten onder bescherming.</p>

Bij de controles van het FAVV worden controlechecklists gebruikt. Deze checklists zijn beschikbaar op de website van het FAVV ([www.favv.be](http://www.favv.be) > Professionelen > Checklists "Inspecties").

## Overzicht rechtsgrondslagen

### Indeling en toelating van gewasbeschermingsmiddelen en toevoegingsstoffen

- Koninklijk besluit van 28 februari 1994 betreffende het bewaren, het op de markt brengen en het gebruiken van bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik.

### Gebruik van gewasbeschermingsmiddelen

- Verordening (EG) nr. 1107/2009 van het Europees Parlement en de Raad betreffende het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen (art.28).
- Koninklijk besluit van 28 februari 1994 betreffende het bewaren, het op de markt brengen en het gebruiken van bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik (art. 7).

### Vooroogstcontrole

- Koninklijk besluit van 13 juli 2014 betreffende levensmiddelenhygiëne
- Ministerieel besluit van 22 december 2005 tot vaststelling van de uitvoeringsbepalingen met betrekking tot de aanvullende maatregelen die getroffen worden in het kader van de controle op de aanwezigheid van nitraten en van residuen van gewasbeschermingsmiddelen in en op sommige groente- en fruitsoorten.

### Traceerbaarheid en gebruiksregisters

- Verordening (EG) nr. 1107/2009 van het Europees Parlement en de Raad betreffende het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen (art.67).
- Koninklijk besluit van 14 november 2003 betreffende autocontrole, meldingsplicht en traceerbaarheid in de voedselketen.

- Verordening (EG) Nr. 852/2004 inzake levensmiddelenhygiëne
- Koninklijk besluit van 13 juli 2014 betreffende levensmiddelenhygiëne.
- Koninklijk besluit van 19 maart 2013 ter verwezenlijking van een duurzaam gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en toevoegingsstoffen

#### Bestrijdingsmiddelenresiduen

- Verordening (EG) nr. 396/2005 tot vaststelling van maximumgehalten aan bestrijdingsmiddelenresiduen in of op levensmiddelen en diervoeders van plantaardige en dierlijke oorsprong en houdende wijziging van Richtlijn 91/414/EG van de Raad.

#### Opslag van bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik

- Koninklijk besluit van 19 maart 2013 ter verwezenlijking van een duurzaam gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en toevoegingsstoffen

#### Keuring van spuittoestellen

- Ministerieel besluit van zondag 13 maart 2011 betreffende de verplichte keuring van spuittoestellen.

# Nuttige adressen

Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen

## **Lokale Controle-eenheden (LCE)**

De contactgegevens van de Lokale Controle-eenheden zijn beschikbaar op onze website via volgende link: [www.favv.be/lce](http://www.favv.be/lce)

### Toelating van gewasbeschermingsmiddelen en Fytolicensie

FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu

Eurostation – Blok II – 7de verdieping

Victor Hortaplein 40 bus 10

1060 Brussel

Tél : 02/524.97.97

[www.fytoweb.be](http://www.fytoweb.be)

### Technische keuring van spuittoestellen

- Centre wallon de Recherches agronomiques (CRA-W) - Unité Machines et infra-structures agricoles  
Chaussée de Namur 146  
5030 Gembloux  
Tél : 081/627.168  
e-mail: [servicepulverisateur@cra.wallonie.be](mailto:servicepulverisateur@cra.wallonie.be)  
[www.cra.wallonie.be](http://www.cra.wallonie.be)
- Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO) - Eenheid Technologie & Voeding – Agrotechniek  
Burgemeester Van Gansberghelaan 115  
9820 Merelbeke-Lemberge  
Tél : 09/272 27 57  
E-mail: [keuringspuit@ilvo.vlaanderen.be](mailto:keuringspuit@ilvo.vlaanderen.be)  
[www.ilvo.vlaanderen.be/keuringspuittoestellen](http://www.ilvo.vlaanderen.be/keuringspuittoestellen)

Comité Régional Phyto

Université Catholique de Louvain

Croix du Sud 2, L7.05.03

1348 Louvain-La-Neuve

Tél : 010/47.37.54

e-mail: [crphyto@uclouvain.be](mailto:crphyto@uclouvain.be)

<http://www.crphyto.be>

Service Public de Wallonie - Direction Générale Agriculture, Ressources naturelles et  
Environnement (DGO 3)

Avenue Prince de Liège 15

5100 Namur (Jambes)

[agriculture.dgarne@spw.wallonie.be](mailto:agriculture.dgarne@spw.wallonie.be)

<http://agriculture.wallonie.be/>

Vlaamse Overheid - Landbouw en Visserij

Ellipsgebouw - Koning Albert II-Laan 35, bus 40 - 1030 Brussel

[www.vlaanderen.be/landbouw](http://www.vlaanderen.be/landbouw)

AgriRecover asbl

Diamant building

Boulevard Auguste Reyers 80

1000 Bruxelles

Tél : 02/238.98.56

[www.agrirecover.eu](http://www.agrirecover.eu)

[info@agrirecover.eu](mailto:info@agrirecover.eu)





Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen

AC-Kruidtuin  
Food Safety Center  
Kruidtuinlaan 55  
1000 Brussel

[www.favv.be](http://www.favv.be)